

לשכת סמנכ"ל בכיר תנועה

הנהלת אגף הרכב

טל': 03-5657105/9

פקס: 03-5657105

כ"ה בשבט תשע"ט

31 בינואר 2019

סימוכין: 4000-0401-2019-001325

**לכבוד
איגוד לשכות המסחר
מעבדות מוסמכות לרכב**

הנדון: איסור ייבוא זמני של קלנועית בתצורה חיצונית של "רכב זעיר"

1. רקע

בתאריך 31.12.18 התקיים ברלב"ד פורום בטיחות בנושא קלנועית. בפורום הוצגו בין היתר הנושאים הבאים:

- הכלי על סוגיו השונים וההסברה עליו.
- ההיפגעות לאורך השנים.
- נושאי התקינה ועוד.

מהמשתתפים השונים כמו גם מפרסומים אחרונים, דוגמת הפרסום ל-"בימבה החשמלית", עולה חשש של ממש כי אנו בפני גל של עליה בשימוש בקלנועית שלא לצורך לה נועדה, בהסתמך על דמיון צורני ל"רכב זעיר" המוגדר בתקנות התעבורה, שעלול לגרום בעקבותיו פגיעות מיותרות.

2. תקציר תקנות תעבורה לקלנועית והליך היבוא:

הגדרת "קלנועית" בתקנה 1 לתקנות התעבורה היא כדלקמן:

"רכב מנועי בעל 3 או 4 גלגלים המונע באמצעות מנוע חשמלי, שנתקיימו בו כל אלה:

- (1) רוחבו אינו עולה על מטר אחד;
- (2) ההיגוי שבו נעשה באמצעות כידון או מוט היגוי בלבד;
- (3) הוא מיועד לנוסע אחד או שניים בלבד;
- (4) מהירות נסיעתו המרבית המתוכננת על ידי יצרנו אינה עולה על 12 קמ"ש;
- (5) הוא עומד בדרישות תקן ישראלי ת"י 1279 (חלק 2 כסאות גלגלים מונעים חשמלית, קלנועיות והמטענים שלהם)
- (6) הוא עומד בדרישות טכניות נוספות המפורטות בנוהל העומד לעיון הציבור באגף הרכב במשרד התחבורה בשעות העבודה הרגילות של המשרד."

הסדרת השימוש בקלנועית קבועה בתקנות ח39 – 39 יא (כולל) לתקנות התעבורה. תקנות אלה קובעות כי בעל קלנועית והנוהג בה יהיו פטורים מחובת רישום ורישוי וכן מחובת רישיון נהיגה. עוד נקבע איסור על נהיגה בקלנועית מתחת לגיל 16 (למעט נכה, שרשאי לנהוג מגיל 14); איסור על נהיגה בקלנועית למי שמצבו הגופני והנפשי אינו מאפשר לו נהיגה בטוחה וכן חובת בקיאות בהפעלתה של הקלנועית.

לקלנועית אסור לנסוע בכביש, אלא לשם חצייתו, אולם ניתן לנהוג בקלנועית בכביש אם הכביש הוא בתחום מושב, קיבוץ או כפר; הכביש הוא בדרך עירונית ומתקיים אחד מאלה: (1) אין לצד הכביש מדרכה; (2) לא ניתן לנסוע על המדרכה מפאת מידותיה, מצבה או מכשולים המצויים עליה; (3) בנסיעה בקלנועית לא ניתן לעלות על המדרכה או לרדת ממנה. בנוסף, חל איסור לנהוג בקלנועית במנהרה, וכן לנהוג בקלנועית במהירות העולה על 12 קמ"ש.

3. יבוא קלנועיות וקלנועית בתצורה חיצונית של "רכב זעיר":

להלן דוגמאות לקלנועית רגילה:

ודוגמה לקלנועית בתצורה חיצונית של "רכב זעיר":

מפרסומים שונים שהוצגו בפנינו, עולה כי במהלך שנת 2018 הלך והתגבר ייבוא של קלנועיות הנושאות מרכב סגור, ולכן נראות כ"רכב זעיר" לכל דבר (אשר רשאי על פי התקנות לנסוע בדרך עירונית), תוך יצירת חשש ממשי לשימוש בכלים אלו תוך הפרת הוראות תקנות התעבורה בדרכים עירוניות, בעוד שהכלים עצמם אינם מותאמים לנסיעה בכביש, הם נעדרים יכולת הגנה כלשהי על הנוסע ברכב או על הולכי רגל הנעים בקרבתו, ובכך יוצרים סיכון ממשי למשתמשים בהם.

להלן תיאור אבני הדרך בתהליך יבוא הכלים:

- צו יבוא חופשי מפנה יבואן למעבדה מוסמכת, בדיקת אב טיפוס.
- שחרור מהמכס על בסיס הצגת אישור דגם אב טיפוס.
- במסגרת הפיקוח של המעבדה על היבואן דוגמים כלים לבדיקה.

4. שיקולים באיסור ייבוא זמני של קלנועיות בעלות מראה חיצוני של "רכב זעיר" (מרכב סגור)

קלנועיות בעלות מראה חיצוני של "רכב זעיר" בעלות מרכב סגור, יוצרות למעשה הטעיית הציבור, בשל הדמיון בצורתם החיצונית ל"רכב זעיר" אשר מוגדר בתקנות התעבורה, ורשאי לנוע בדרכים עירוניות. בכך, הם מייצרים שני סיכונים עיקריים: הראשון נובע מהסיבה כי הרכב נראה כמו רכב זעיר רגיל אך בעל תקינה של קלנועית, משמע אינו נותן מענה בטיחותי הולם לנוסע/ים ולמשתמשי הדרך, ואינו מתאים לנסיעה בכביש. בעוד שהנוסע בקלנועית מרגיש מוגן בתוך המרכב הסגור, לכאורה, אין לכלים אלו מעטפת בטיחותית מינימלית, ולכן הנוהג והנוסע בהם בכביש חשוף לפגיעות קשות. הסיכון השני, נובע מהאטרקטיביות של הכלי בשל מראהו והשימוש שלו בכביש בניגוד לתקנות התעבורה. מהירות הנסיעה הנמוכה של הכלים, מונעת מהם להשתלב בתנועה בכביש, ויוצרת סיכון נוסף לפגיעה בהם מצד רכבים אחרים הנעים בכביש במהירויות גבוהות משמעותית. יש לזכור, כי לכתחילה, בניגוד למראה של כלים אלה, כאילו מדובר ב"רכב זעיר" המיועד לכביש, הכלים מיועדים לשימוש של אנשים בעלי מגבלת תנועה בלבד, ולכן נאסרה עליהם התנועה בכביש, והותרה להם התנועה על גבי המדרכה, כאילו היו הולכי רגל.

5. סיכום:

לאור המסוכנות של הכלים האלה הן בנסיעה על המדרכה והן על הכביש לנוסעים ולמשתמשי הדרך האחרים כמפורט לעיל, הוחלט על:

- א. איסור יבוא זמני של כלים אלו עד לבחינת והסדרת הנושאים.
- ב. הסדרת נושא הקלנועית לבעלי מוגבלויות המחייבים בסיוע בתנועתם.
- ג. ביצוע תיקון התקנה והליך שימוע כמקובל.

בברכה,

מהנדסת עינת סגל
מנהלת אגף בכיר רכב

העתק:

מהנדס אבנר פלור - סמנכ"ל בכיר תנועה
מדען ראשי משרד התחבורה
דורון קוגמן - מנהל אגף א' הנדסה ותקינה
מר משה קירמאיר - מנהל אגף א' הדרכה ושירותי תחזוקה
שלומי צ'יבוטרו - מהנדס ראשי לרכב
מהנדס ג'מיל אבו חלא - ראש תחום תקינה